

Driemaandelijkse beslissing van de Nationale Bank van België inzake het contracyclische bufferpercentage voor 2020K1: 0,5%

Krachtens artikel 5, § 2 van Bijlage IV van de Bankwet heeft de Nationale Bank van België besloten het contracyclische bufferpercentage voor blootstellingen in België te behouden op 0,5 %. In overeenstemming met de op 28 juni 2019 gepubliceerde beslissing en rekening houdend met een uitvoeringstermijn van één jaar wordt dit contracyclische bufferpercentage van 0,5 % bindend vanaf 1 juli 2020.

Rechtvaardiging

1. De contracyclische kapitaalbuffer is een macroprudentieel instrument dat beoogt cyclische systeemrisico's te beperken en procycliciteit in de kredietverlening tegen te gaan. Deze buffer heeft als doel de duurzame verstrekking van krediet gedurende de cyclus te ondersteunen door de veerkracht van de banken te versterken. Kapitaalbuffers worden met name opgelegd bij een toename van de cyclische systeemrisico's (bv. bij buitensporige kredietgroei), om deze aanvullende vereisten te kunnen versoepelen wanneer de cyclus omkeert en de risico's beginnen te dalen. Als risico's zich manifesteren – zoals in een situatie van financiële stress – kan worden besloten de buffer ineens vrij te geven om extra ademruimte te geven aan de banken en hen aldus in staat te stellen beter verliezen op te vangen en hun kredietverlening op peil te houden wanneer de economische en financiële omgeving kwetsbaar is. Het contracyclische bufferpercentage, uitgedrukt als percentage van de risicogewogen activa van de banken, ligt doorgaans tussen 0 en 2,5 %, maar kan verhoogd worden wanneer het onderliggende risico dat vereist. Er dient te worden opgemerkt dat de contracyclische kapitaalbuffer slechts één van de macroprudentiële instrumenten is die de Nationale Bank van België ter beschikking heeft voor de uitvoering van haar taak op het vlak van de stabiliteit van het financieel stelsel.
2. Krachtens artikel 5 van Bijlage IV van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen, stelt de Nationale Bank van België elk kwartaal het contracyclische bufferpercentage vast dat van toepassing is op kredietrisicoblootstellingen op tegenpartijen die op het Belgisch grondgebied zijn gevestigd. Dit gebeurt op basis van een of meer referentie-indicatoren die de kredietcyclus en de risico's ten gevolge van buitensporige kredietgroei in België weerspiegelen, en die de specifieke kenmerken van de nationale economie in aanmerking nemen. Deze indicatoren zijn gebaseerd op de afwijking van de krediet/bbp-ratio ten opzichte van de langetermijntendens (de krediet/bbp-gap), rekening houdend met de veranderingen in de kredietvolumes die op Belgisch grondgebied worden toegekend en met het verloop van het Belgische bbp, de aanbevelingen van het ESRB, en alle andere variabelen die de Nationale Bank van België relevant acht voor de beoordeling van het cyclisch systeemrisico.
3. De Nationale Bank van België stelt het contracyclische bufferpercentage vast krachtens haar beleidsstrategie inzake de contracyclische kapitaalbuffer die op 28 december 2015 werd gepubliceerd¹. In overeenstemming met het Bazel III-raamwerk en de ESRB-Aanbeveling van 18 juni 2014 inzake ESRB-richtsnoeren voor het vaststellen van contracyclische bufferpercentages, is de driemaandelijkse beslissing met betrekking tot het contracyclische bufferpercentage deels gebaseerd op een 'bufferreferentie' die is afgeleid uit de krediet/bbp-gap². Gelet op de specifieke kenmerken van het binnenlands financieel stelsel en de statistische eigenschappen van de kredietreeksen die worden opgevolgd, stelt de Nationale Bank van België de krediet/bbp-variabele vast op basis van door ingezeten banken verstrekte leningen. Bij de driemaandelijkse beslissing inzake het contracyclische bufferpercentage wordt ook rekening gehouden met aanvullende macrofinanciële indicatoren, waaronder bredere kredietmaatstaven. Meer in het algemeen maakt de analyse voor de contracyclische kapitaalbuffer integraal deel uit van het algemene risicobeoordelingskader van de Nationale Bank van België, dat betrekking heeft op een groot aantal bedreigingen voor de stabiliteit van het financieel stelsel.

¹ 'Vaststelling van het contracyclische bufferpercentage in België: een beleidsstrategie'.

² De bufferreferentie is het resultaat van de omzetting van de krediet/bbp-gap in een benchmarkbufferpercentage, zoals vastgelegd in de ESRB-Aanbeveling van 18 juni 2014 inzake ESRB-richtsnoeren voor het vaststellen van contracyclische bufferpercentages. Het benchmarkbufferpercentage bedraagt 0 % voor een krediet/bbp-gap tot en met 2 procentpunt. Als de krediet/bbp-gap groter is dan 2 procentpunt, stijgt het benchmarkbufferpercentage lineair, tot maximaal 2,5 % voor een krediet/bbp-gap van 10 procentpunt en groter.

4. De Nationale Bank van België heeft besloten om het percentage van de contracyclische kapitaalbuffer voor blootstellingen in België te behouden op 0,5 %. Er dient te worden opgemerkt dat de krediet/bbp-gap van de niet-financiële private sector momenteel onder de drempelwaarde van 2 % ligt die door het ESRB wordt aanbevolen voor de activering van de contracyclische buffer. Dit kan worden verklaard door de recente (opwaartse) herzieningen van het bbp door de NBB in het kader van een occasionele herziening van de nationale rekeningen in 2019. De kernindicatoren in Tabel 1 - die betrekking hebben op de kredietcyclus, het weerstandsvermogen van de niet-financiële private sector, financiële en activamarkten, de veerkracht van de banksector en externe onevenwichtigheden - wijzen echter nog steeds op een mature kredietcyclus in België. De Nationale Bank van België neemt preventieve maatregelen om - in overeenstemming met de macroprudentiële beleidsbeginselen - geleidelijk contracyclische buffers aan te leggen. De Nationale Bank van België blijft de ontwikkelingen in de relevante indicatoren op de voet volgen en zal het percentage van de contracyclische kapitaalbuffer zo nodig aanpassen.

Tabel 1: Sleutelindicatoren¹

Variabele	Eenheid	Laatste periode	Waarde
Kredietcyclus van de niet-financiële private sector (door ingezeten banken verstrekte leningen)			
<u>Alternatieve krediet/bbp-gap</u>	% bbp	2019 K3	1,5
<u>Huishoudens</u>	% bbp	2019 K3	-0,6
<u>Niet-financiële vennootschappen</u>	% bbp	2019 K3	2,1
<u>Bufferreferentie gerelateerd aan alternatieve krediet-gap²</u>	% RWA	2019 K3	0
<u>Gestandaardiseerde krediet/bbp-gap</u>	% bbp	2019 K2	-19,4
<u>Bufferreferentie gerelateerd aan gestandaardiseerde krediet-gap²</u>	% RWA	2019 K2	0
<u>Groei van de bankleningen</u>	j-o-j %	2019 M9	5,5
<u>Huishoudens</u>	j-o-j %	2019 M9	5,7
<u>Niet-financiële vennootschappen</u>	j-o-j %	2019 M9	5,2
<u>p.m. Verhouding krediet/bbp³</u>	% bbp	2019 K3	82,2
Weerstandsvermogen van de niet-financiële private sector			
<u>Verhouding schuld/bbp</u>	% bbp	2019 K2	124,5
<u>Huishoudens</u>	% bbp	2019 K2	60,6
<u>Niet-financiële vennootschappen</u>	% bbp	2019 K2	64,0
<u>Netto financiële activa</u>	% bbp	2019 K2	133,4
Financiële en activamarkten			
<u>Aandelenkoersen, nominaal (Euro Stoxx 50)</u>	j-o-j %	2019 M10	9,5
<u>Koers-winstverhouding (Euro Stoxx 50)⁴</u>	–	2019 M10	18,3
<u>Huizenprijzen, nominaal</u>	j-o-j %	2019 K2	3,6
<u>Huizenprijzen, reëel</u>	j-o-j %	2019 K2	2,0
<u>Rendement op tienjaars overheidsobligaties</u>	%punt/j	2019 M10	-0,16
<u>Bancaire debetrente op hypothecaire leningen aan huishoudens</u>	%punt/j	2019 M9	1,7
<u>Bancaire debetrente op leningen aan niet-financiële vennootschappen</u>	%punt/j	2019 M9	1,5
Weerstandsvermogen van de banksector			
<u>Tier 1-kernkapitaalratio</u>	%	2019 K3	15,1
<u>Verhouding eigen vermogen/totale activa</u>	%	2019 K3	7,1
<u>Verhouding krediet/deposito's</u>	%	2019 K3	95,0
Externe onevenwichtigheden			
<u>Lopende rekening</u>	% bbp	2019 K2	-1,3
<u>Netto internationale investeringspositie</u>	% bbp	2019 K2	45,0

Bronnen: Refinitiv, NBB.

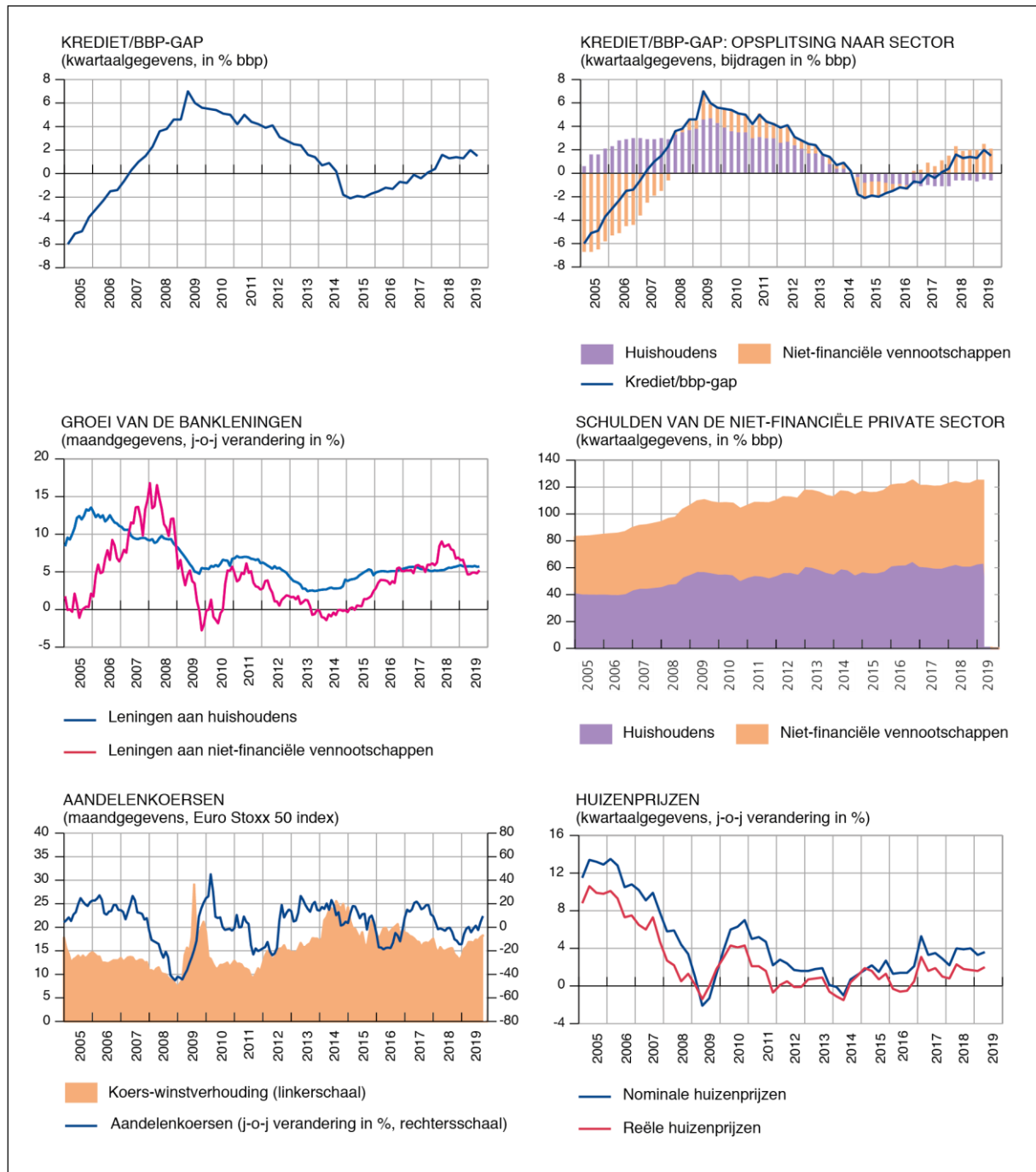
¹ Maandgemiddelden voor daggegevens. De gegevens worden weergegeven voor het kwartaaleinde (maart, juni, september, december) of voor de laatst beschikbare maand.

² Bufferreferenties worden uitgedrukt in percentage van risicogewogen activa (RWA).

³ Uitstaande bedragen van de kredietverlening door ingezeten monetaire financiële instellingen aan huishoudens en niet-financiële vennootschappen, met inbegrip van geëffectiseerde leningen, in procenten bbp.

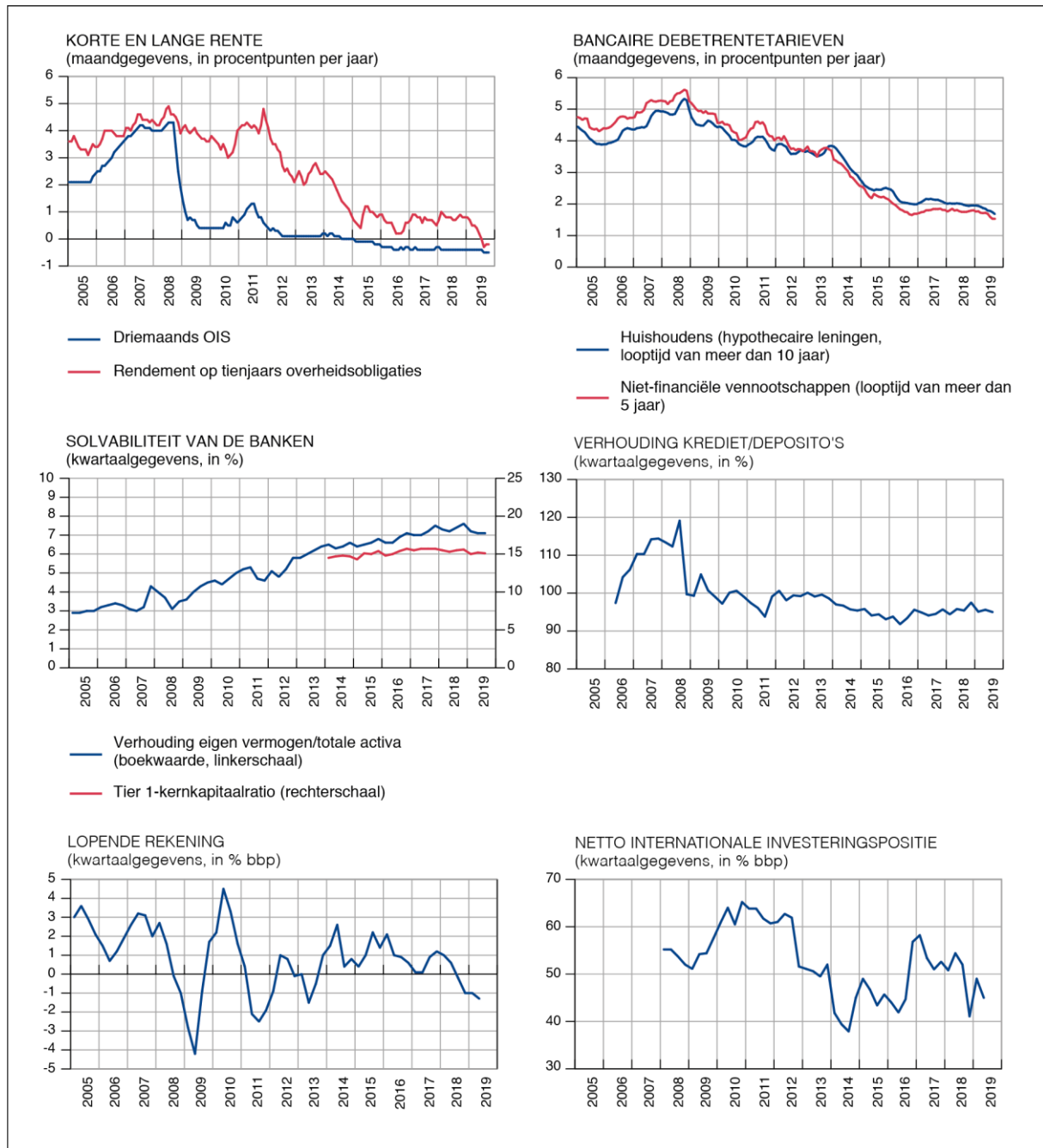
⁴ De koers-winstverhouding (K/W) is de voortschrijdende koers-winstverhouding (12 maanden).

STATISTISCHE BIJLAGE

Bronnen: Refinitiv, NBB.

STATISTISCHE BIJLAGE (cont.)

Bronnen: Refinitiv, NBB.